

รายงานสรุปการรับคณะครูในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ

หลักสูตรเราไม่ลืมสมเด็จพระย่า รุ่นที่ 3

ณ โครงการพัฒนาออยตุงฯ (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เชียงราย

ระหว่างวันที่ 5 - 6 พฤศจิกายน 2561

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	หลักสูตรเราไม่ลืมสมเด็จพระย่าเป็นหลักสูตรพื้นฐาน เพื่อให้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชปณิธาน พระราชจริยวัตร และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) และสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนตามตำราแม่ฟ้าหลวงซึ่งยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อให้คณะครูในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ จำนวน 8 โรงเรียน เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน สามารถนำหลักการพัฒนา ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ต่อในโรงเรียน รวมถึงหลักสูตรการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชปณิธาน พระราชจริยวัตร และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) 2. เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนตามตำราแม่ฟ้าหลวง 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน สามารถนำหลักการพัฒนาปรับใช้และเผยแพร่ต่อไปได้
ระดับ	เนื้อหา ระดับ 3 (หลักสูตรระดับพื้นฐาน)
องค์ประกอบ	- ครูในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ รวมจำนวน 45 คน (รายชื่อตาม ข้อ 5.1)
เจ้าหน้าที่รับคณะ	- ผู้บรรยาย คุณณัฏฐวรรค์ ขันดีสิทธิ์ - ผู้ประสานงาน คุณณัฐนันท์ อุตมะธานี คุณจรรยา เดชพัฒน์กิจ คุณทัศนีย์ แสงจันทร์ คุณชลธิชา ทราชมอ
แหล่งสนับสนุนงบประมาณ	742-800-312 โครงการ Project Based Learning
หมายเหตุ	

2. กำหนดการคณะ

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันจันทร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2561	
08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมอบรม
9.00 – 10.00 น.	เกริ่นกระบวนกร แนะนำกำหนดการ วิทยาการและผู้เข้าร่วมอบรม
10.00 – 11.00 น.	ฟังบรรยายสรุปศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาโดยดุงฯ การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่ม จาก “ข้อมูลจริง” และ“การพัฒนาต้องวัดผลได้” โดยการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
11.00 – 12.00 น.	กราบสมเด็จย่า และชมพระตำหนักดอยตุง (Audio tour guide) ในอดีต พระตำหนักดอยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จย่า เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด “บ้านที่ดอยตุง” เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง “ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาโดยดุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่” พระตำหนักดอยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์
12.00 – 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.10	เดินทางไปแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ นวัตกรรม 1
13.10 – 14.00	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจแมคคาเดเมียและกาแฟอาราบิก้า นวัตกรรม 1 บริษัทนวัตกรรม จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เพื่อดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยดุงฯ โดยเลือกพืชที่ผลผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถนำไปแปรรูปและเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพา พืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาโดยดุงฯ เลือกมาส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม
14.00 – 14.20	เดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ
14.20 – 16.00	ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ ครั้งแรกก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์ฝึกอาชีพต้านหัตถกรรม เป็นพัฒนาขึ้นกลางน้ำ โดยการสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้ที่มั่นคง พอเพียง โดยการต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิมของชาวบ้าน และเสริมในสิ่งที่ขาด โดยการให้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานเหมาะสมกับการทำงาน ตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอน สำคัญคือผลิตภัณฑ์ต้องออกแบบตามที่ลูกค้าหรือตลาดต้องการ และชาวบ้านเองจะได้เรียนรู้การทำงานจากการปฏิบัติจริงด้วยตัวเอง เป็นการพัฒนาทักษะความชำนาญเพิ่มขึ้นไปอีกด้วย ซึ่งประกอบไปด้วย ● โรงงานทอผ้า เย็บผ้า ● โรงงานกระดาษสา

วันที่/เวลา	กำหนดการ
	• โรงงานคั่วกาแฟดอยตุง • โรงงานเซรามิก
16.00 -17.00	ศึกษาดูงานการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมที่ศูนย์คัดแยกขยะ
17.00 -17.30	ออกเดินทางไปยังโครงการพัฒนาดอยตุง
17.30 -18.00	พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.00 – 19.00	รับประทานอาหารเย็น ณ ศาลาลีลาวดี
19.00 - 21.00	สรุปการเรียนรู้ประจำวัน
วันอังคาร ที่ 6 พฤศจิกายน 2561	
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า เช็กเอาท์
08.30 – 11.00	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ เรื่องราวของราชสกุลมหิดลผ่านพระราชจริยวัตร ปรัชญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะ ที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดิน ที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และเข้าใจ บทบาทของราชสกุลมหิดล ที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจ และจุดประกาย ให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมคิดดี มุ่งมั่น ประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป ชมสวนแม่ฟ้าหลวง สวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ช่วยสร้างงานและรายได้ให้ดอยตุง ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพที่หลากหลาย ตั้งแต่การท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และโรงเพาะปลูก ซึ่งทักษะและรายได้เหล่านี้ถือเป็นการสร้างพลังให้ชุมชน เปลี่ยนอาชีพให้ชาวบ้านหลายคนจากแรงงานรับจ้างเป็นเจ้าของกิจการ
11.30 – 12.30	เดินทางไปยังหอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ
12.30 – 13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30 – 15.30	เยี่ยมชมหอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ
15.30 – 17.00	สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และหลักการพัฒนาไปปรับใช้กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน
17.00	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. สรุปเนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2561

ช่วงเช้า

- เกริ่นกระบวนกร แนะนำกำหนดการ วิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรม โดยคุณฉัตรวิภา
ขันติสิทธิ์
 - คณะครูทุกคนเขียนความคาดหวัง สรุปได้ดังนี้
 - (1) เกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้า
 - ได้เรียนรู้เรื่องราวสมเด็จพระเจ้า
 - ทราบประวัติสมเด็จพระเจ้า ได้ดียิ่งขึ้น
 - เรียนรู้พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้า
 - เข้าใจพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้ามากขึ้น
 - ระลึกถึงเรื่องราวของสมเด็จพระเจ้า
 - ได้รู้เรื่องราวของสมเด็จพระเจ้าที่ไม่เคยรู้มาก่อน
 - (2) เกี่ยวกับโครงการพัฒนาออยตุง
 - ได้เรียนรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาออยตุง
 - ได้รับแรงแรงบันดาลใจ ในการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียน ให้มีความรักในถิ่นฐานตัวเอง
 - ได้รับการทำงานของโครงการพัฒนาออยตุง มากขึ้น
 - หลักการ กระบวนการทำงานที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ
 - เข้าใจงานของออยตุงว่าทำอะไรบ้าง
 - อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของออยตุง
 - ประวัติความเป็นมาของโครงการพัฒนาออยตุง
 - ทราบแนวทางการปฏิบัติงาน ระบบการจัดการของออยตุงมากขึ้น
 - ได้เรียนรู้ประวัติโครงการพัฒนาออยตุง อดีต ถึงปัจจุบัน
 - (3) การเรียนการสอน
 - นักเรียนมีความคิดที่อยากจะพัฒนาชุมชนของตนเองให้ดีขึ้น
 - นำไปปรับใช้กับการเรียนการสอน
 - นำไปขยายผลและประยุกต์ได้
 - จะได้นำความรู้และประสบการณ์นำไปถ่ายทอดให้นักเรียนได้เรียนรู้ สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจ ในการดำเนินชีวิตต่อไป
 - นำความรู้ไปพัฒนามากขึ้น

- เรียนรู้พระราชปณิธานและพระราชประวัติที่ลึกซึ้งมากขึ้น และได้ข้อคิดหรือการปฏิบัติหน้าที่นำไปพัฒนาตนเองได้
- ได้แนวทางการนำไปปรับใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน และการดำเนินชีวิตประจำวัน
- นำไปปรับใช้กับชีวิตจริง
- ได้เรียนรู้ข้อเท็จจริง ปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ และเผยแพร่ได้
- นำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิต และการจัดการเรียนการสอน
- ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมเด็จพระยาที่จะนำไปปฏิบัติ หรือทำให้เป็นรูปธรรม
- เพื่อให้ผู้ที่ได้ศึกษาไม่ลืมสมเด็จพระยา
- ได้เรียนรู้เรื่องราวสมเด็จพระยา นำไปใช้ในการเรียนการสอน
- นำไปสอนเด็กนักเรียน
- นำความรู้ไปถ่ายทอดให้นักเรียน
- นำความรู้ไปใช้ และขยายผลต่อนักเรียน
- นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนและชุมชนได้
- นำความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนนักเรียน

(4) แรงบันดาลใจ

- นำไปเป็นตัวอย่างที่ดี และแรงบันดาลใจ
- แรงบันดาลใจในการทำงาน
- แรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง

(5) อื่นๆ

- ได้รู้จักเพื่อนครูมากขึ้น
- ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ
- ประสบการณ์และพัฒนาความคิด

● **แนะนำกำหนดการ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเราไม่ลืมสมเด็จพระยา แนะนำวิทยากร และผู้เข้าร่วมอบรม**

- กิจกรรม Ice Breaking ผู้เข้ารับการอบรม โดย เรียงลำดับวันเกิดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม โดยไม่เรียงปีเกิด และไม่ให้พูด และให้ครูแนะนำตัวรายบุคคลเรียงตามวันเกิด

กิจกรรมเกริ่นกระบวนกร และนำกำหนดการ วิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรม

3.1 รับฟังบรรยายสรุปศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาตอยตุงฯ โดยคุณณัฏฐวรรต ชันดีสิทธิ์ และคุณรัฐกร สวัสดิ์แดง

- ประเด็นเนื้อหาสำคัญของการบรรยาย
 - (1) วิถีชีวิตของคนตอยตุงในอดีต เช่น ภูเขาหัวโล้น ค้าฝิ่น ค้าอาวุธสงคราม เป็นทหารรับจ้างฝิ่นพม่า
 - (2) แบบสำรวจในการเก็บข้อมูลด้านพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนา
 - (3) การปลูกพืชทดแทนพืชเสพติด โดยพิจารณาจากสภาพพื้นที่ ความสูง ความเหมาะสมของพื้นที่ รายได้ หนี้สิน และความร่วมมือของคนในพื้นที่
 - (4) ช่วงแรกที่โครงการพัฒนาตอยตุงฯ เข้ามาปลูกป่า คนในพื้นที่คิดหนัก กลัวถูกไล่ที่ จะเอาอะไรกิน แต่พอเวลาผ่านไป เห็นว่าโครงการนี้ดี ช่วยเหลือคนจริงๆ ช่วยให้มีความทำงาน คุณภาพชีวิตดีขึ้น

คณะรับฟังการบรรยายสรุปข้อมูลโครงการพัฒนาตอยตุงฯ

3.2 ชมพระตำหนักดอยตุง

- คณะรับเครื่องสวมฟังและรับฟังการบรรยายผ่านเครื่องสวมหูฟัง

คณะชมพระตำหนักดอยตุง

ช่วงบ่าย

3.3 ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจแมคคาเดเมียและกาแฟอาราบิก้า นวัตกรรม 1

- งานแปรรูปแมคคาเดเมีย
 - (1) การปลูกและดูแลต้นแมคคาเดเมีย บรรยายโดย คุณวาทย์ คีลาวงศ์
 - (2) กระบวนการแปรรูปเพิ่มมูลค่าแมคคาเดเมีย บรรยายโดย คุณสุรศักดิ์ เสียงดี

คณะรับฟังบรรยายการแปรรูปเพิ่มมูลค่าแมคคาเดเมีย

- งานส่งเสริมกาแฟ

(1) การปลูกและดูแลต้นกาแฟ บรรยายโดย คุณหลวง นามยี่

คณะรับฟังบรรยายการปลูกและดูแลกาแฟ

3.4 ศักยภาพผลิตและจำหน่ายงานมือ

- โรงงานทอผ้า บรรยายโดย คุณคำ คำคำจริง
- โรงงานกระดาษสา บรรยายโดย คุณเสาร์ หนานแสง
- เตาเผาซีเมนต์ บรรยายโดย คุณพงศ์พัฒน์ เนาว์ชมพู่
- โรงงานกาแฟ บรรยายโดย คุณคำนวล หนานใส
- โรงงานเซรามิค บรรยายโดย คุณวิไลพร จรูญโกศลเกษม

คณะรับฟังบรรยายศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ

3.5 ศึกษาดูงานการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

- บ่อน้ำบาดน้ำเสีย บรรยายโดย คุณวิบุญชัย บุญเป็งแก้ว
- ศูนย์คัดแยกขยะ บรรยายโดย คุณไพศาล คำกาศ

คณะรับฟังบรรยายการพัฒนาต้นสิ่งแวดล้อม

ช่วงเย็น

3.6 สรุปบทเรียนประจำวัน

- โจทย์: ท่านได้เรียนรู้หลักการทรงงานและหลักการพัฒนาอะไรบ้าง
- กระบวนการ : ครูทุกคนเขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้ แล้วแบ่งครูเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มระดมสมองและนำเสนอ

กลุ่มที่ 1

สิ่งที่ได้เรียนรู้ของแต่ละคน

- ศูนย์งานมือสร้างคนให้มีอาชีพเรียนรู้กับงานตัวเอง สร้างรายได้
- เรียนรู้ว่าทุกอย่างของงานต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (2 คน)
- ได้รู้ถึงปัญหาก่อนเกิดโครงการพัฒนาด้วย
- ได้เรียนรู้วิธีคิด วิธีแก้ปัญหาของพระองค์ท่าน เช่น การให้งาน ให้อาชีพ แก่คนในพื้นที่ สอนให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ให้ทางเลือกในการทำมาหากิน เพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจน
- การสร้างคน สร้างรายได้ สร้างความรู้ สร้างประสบการณ์ใหม่ๆ
- ศูนย์คัดแยกขยะมีวิธีการนำขยะมาใช้ในหลายรูปแบบ สามารถนำกลับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ป่าเศรษฐกิจสร้างรายได้
- เรียนรู้วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- การสร้างคนของดอยตุง ไม่ใช่ให้งานอย่างเดียว แต่ให้การเรียนรู้แลกเปลี่ยน
- มีรายได้เพียงพอเลี้ยงตนเอง
- ลูกเรียนจากแม่ แม่เรียนจากลูก
- ปลูกป่า
- การเรียนรู้ภาษาไทย

- การช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ตามความสามารถ (2 คน)
- หลักการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน การพัฒนางาน เพื่อพัฒนาคน และคนมาสร้างงาน สร้างสังคมและอยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- หลักการพัฒนาคนให้สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนการสอนโดยที่ใช้ความรู้สอนให้นักเรียน
- การมีแนวคิดที่พัฒนาทุกด้านใส่ใจในรายละเอียดของธรรมชาติ ประชาชนในพื้นที่ และคอยพัฒนางานต่างๆให้ทันโลก ทันสมัย
- การครองตนอยู่อย่างพอเพียง
- การทำงานอย่างทุ่มเท เพื่อประชาชน
- ความรับผิดชอบ เรื่องขยะจัดระบบดีมาก

สรุปการระดมสมอง

- หลักการทรงงาน
 - (1) สร้างคน / สร้างโอกาส
 - (2) สร้างงาน
 - (3) สร้างอาชีพ / รายได้
 - (4) สิ่งแวดล้อม
- หลักการพัฒนา
 - (1) ปลูกป่าในใจคน
 - (2) ลูกเรียนจากแม่ แม่เรียนจากลูก
 - (3) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
 - (4) ช่วยเขา ให้เขาช่วยตัวเอง

กลุ่มที่ 2

สิ่งที่ได้เรียนรู้ของแต่ละคน

- สร้างรายได้ พร้อมกับอนุรักษ์ธรรมชาติด้วย
- ได้เรียนรู้จากการคัดแยกขยะและการปรับสภาพน้ำ นำกลับมารดต้นไม้และนำกลับมาใช้ได้ใหม่
- แนวคิดที่จะทำให้ผู้คนบนดอยตุงได้ใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข หลักที่ว่า "ช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเองได้" ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตจริงในฐานะครูผู้สอนที่จะช่วยพัฒนานักเรียนให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- การปลูกคน ปลูกป่าและสร้างอาชีพ เพื่อให้คนอยู่ได้ เลี้ยงตัวเองได้
- โครงการมีการวางแผนการพัฒนาด้านต่อเนื่องและชัดเจนจากอยู่รอด คงอยู่ และยั่งยืนต่อไปในอนาคต
- การให้ออกสกับคนที่ด้อยโอกาส
- การสร้างงานสร้างคน เพื่อให้คนสร้างงาน เพื่อให้คนอยู่ได้ เลี้ยงตัวเองได้

- แนวทางในการทำงานแต่ละส่วนงานจะมีการวางแผนก่อน
- การทำงานที่ศึกษาข้อมูลการทำงาน
- ได้เรียนรู้หลักในการบริหารจัดการที่ยั่งยืน และได้รับประโยชน์ที่คุ้มค่าร่วมกัน
- การปลูกฝังให้คนในพื้นที่ร่วมพัฒนา และเดินไปด้วยกันอย่างยั่งยืน
- แนวทางการสร้างให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าและรักษาในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเองจากการทำงานในท้องถิ่นของตนเอง
- เห็นการสร้างงานให้คนในชุมชนโดยแบ่งตามถนัดอาชีพ

สรุปการระดมสมอง

- ปัญหาบนดอย?
 - (1) ยาเสพติด
 - (2) ป่าเสื่อมโทรม
 - (3) ค้ำมนุษย์
 - (4) ขาดโอกาส
- แนวทางการพัฒนา
 - (1) อยู่รอด
 - (2) พอเพียง
 - (3) ยั่งยืน

กลุ่ม 3

สิ่งที่ได้เรียนรู้ของแต่ละคน

- พระราชจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเจ้า
- ได้เรียนรู้ขั้นตอนการสร้างชีวิตที่ดี ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
- เรียนรู้จากธรรมชาติ เพื่อนำไปต่อยอด และให้โอกาสชาวบ้านได้เป็นเจ้าของพื้นที่ เป็นคนไทย และส่งเสริมอาชีพ สร้างคนให้เห็นคุณค่าของตนเองและพื้นที่ของตน
- คนกับป่าต้องอยู่ด้วยกันได้เป็นอย่างดี พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- การแก้ไขปัญหาโดยการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการให้ชาวบ้านได้ลงมือทำด้วยตนเอง
- การสร้างแรงบันดาลใจให้เขารักในอาชีพ รักในโครงการนำไปสู่การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น
- การปลูกป่าพร้อมคุณภาพชีวิตที่ดีให้ชาวบ้าน
- ได้เข้าใจการสร้างงานในพื้นที่ เพื่อให้คนมีทางเลือก เมื่อคนมีทางเลือกและเขาก็จะสร้างงาน เมื่อคนหลุดพ้นจากความไม่รู้ ความเจ็บ ความจนแล้ว เขาก็จะหันมาสร้างงาน เพื่อสร้างคนในรุ่นต่อไป
- ต้องช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเอง ถ้าไม่มีเราจะอยู่อย่างไร
- การพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอน แบบขั้นบันได
- การวางแผนการทำงาน
- การมีส่วนร่วมของชุมชนกับมูลนิธิ

- ยึดคนเป็นศูนย์กลาง
- ไม่บังคับงานให้เขาหันมาพัฒนาด้วยตัวเอง
- มุ่งพัฒนาคน เพื่อให้คนพัฒนาป่า และพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ร่วมไปกับการสร้างคนให้สำนึกกรักบ้านเกิด
- การพัฒนาที่ไม่หยุดยั้ง เพื่อให้คนพื้นที่อยู่กับธรรมชาติ อยู่ในพื้นที่เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีมั่นคงและมีรายได้และลดการย้ายถิ่นฐานและปัญหาต่างๆ
- การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ปลูกคน ปลูกป่า
- สร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ (2 คน)
- การให้โอกาสโดยทรงเชื่อว่าทุกคนอยากเป็นคนดี (2 คน)
- การปรับปรุง / แก้ไข จากสิ่งที่ผิดพลาด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สรุปการระดมสมอง

- หลักการทำงาน
 - (1) พระราชจริยวัตรอันงดงามของสมเด็จพระเจ้า
 - (2) ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
 - (3) ให้โอกาส ไม่เจ็บ ไม่จน
 - (4) เรียนรู้จากธรรมชาติ
 - (5) เริ่มจาก "คน" อยู่กับป่า
 - (6) ส่งเสริมอาชีพ
 - (7) Set Zero
- หลักการพัฒนา
 - (8) ปลูกคน ปลูกป่า
 - (9) ให้โอกาส
 - (10) สร้างอาชีพ สร้างรายได้อย่างยั่งยืน
 - (11) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - (12) การปรับปรุง / แก้ไข สิ่งผิดพลาด
 - (13) มุ่งพัฒนาคน เพื่อให้คนพัฒนาป่า
 - (14) การมีส่วนร่วมของชุมชนกับมูลนิธิ

กลุ่ม 4

สิ่งที่ได้เรียนรู้ของแต่ละคน

- ได้ให้ข้อคิดต่อยอดงานอาชีพให้กับชาวบ้านได้ทำต่อเนื่อง โดยการใช้พื้นที่ป่าให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของชาวบ้านให้มากที่สุด
- เริ่มจากคน ให้ความรู้ ให้อาชีพ ชีวิตดีขึ้น
- การเก็บข้อมูลจากสภาพจริงเป็นสิ่งสำคัญนำไปสู่การวางแผนพัฒนา
- ช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเอง
- ปลุกจิตสำนึก ลดการใช้ขยะ การนำขยะมารีไซเคิล
- พัฒนาคนอย่างยั่งยืน
- พัฒนาจากสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น
- ความเมตตาในเพื่อนมนุษย์
- มุ่งมั่นในการแก้ปัญหา
- อนุรักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม
- มุมมองปัญหา
- ประหยัด
- อยู่รอด อยู่อย่างพอเพียง อยู่อย่างยั่งยืน
- ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
- ผลของการรักษาความยากจนทำให้เกิดการพัฒนาจนถึงปัจจุบันที่ดีมาก
- ให้โอกาสในการทำมาหากิน เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น (2 คน)
- ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ ปลุกพืชเศรษฐกิจ
- สร้างแรงบันดาลใจ ปลุกฝั่งสิ่งที่ดี
- การปลูกกาแฟทำให้ชาวบ้านมีรายได้
- การคัดแยกขยะสามารถนำมาเป็นพลังงานทดแทนและบำบัดน้ำมาใช้ใหม่ได้
- สร้างรายได้
- การดูแลคนในพื้นที่

สรุปการระดมสมอง

- การดำเนินชีวิต
 - (1) อยู่รอด
 - (2) อยู่อย่างพอเพียง
 - (3) อยู่อย่างยั่งยืน
- การสร้างโอกาส
 - (1) ให้การศึกษา
 - (2) การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน
 - (3) ให้อาชีพ / สร้างอาชีพ

- (4) ให้ทำมาหากินในพื้นที่
- (5) ให้สถานะทางทะเบียน
- การสร้างอาชีพ
 - (1) การเกษตร
 - (2) รับจ้าง
 - (3) กิจการส่วนตัว
- การสร้างแรงบันดาลใจ
 - (1) ให้รักในสิ่งที่ทำ
 - (2) ปลุกจิตสำนึกที่ดี

กลุ่ม 5

สิ่งที่ได้เรียนรู้ของแต่ละคน

- เรียนรู้ว่าการทรงงานของท่านได้คำนึงถึงคน ธรรมชาติ การดูแลรักษาให้ยั่งยืน
- มีการวางแผนการทำงานทุกส่วนอย่างเป็นระบบ
- คนอยู่ได้ ป่าไม่ถูกทำลาย พื้นฟูเศรษฐกิจในชุมชน
- ความตั้งใจในการทำงานของสมเด็จพระเจ้า
- เริ่มพัฒนาจากจุดเล็กแล้วค่อยขยายไปหาจุดใหญ่
- การพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ พัฒนาไปเรื่อย ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกคน
- แนวคิดการพัฒนาชาวบ้านให้มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน
- มองปัญหา หาสาเหตุ ศึกษาวิธีการ วางแผนการจัดการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชน ผลคือ คนในดอยตุงมีความสุข มีรายได้พร้อมช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น
- การใช้ของที่เรา มีใช้อย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- การคิด การควบคุม ระบบการจัดการครอบคลุมทุก ๆ ด้านของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ
- ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของดอยตุงจากแรกเริ่มถึงปัจจุบัน
- ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในพื้นที่ดอยตุง
- การสร้างอาชีพให้กับชนเผ่าให้มีรายได้ในการดำรงชีวิต
- การสร้างคนให้มีศักดิ์ศรีในตนเอง
- สิ่งของเก่า ๆ ไม่มีค่า สิ่ง que ทุกคนคิดว่าไร้ประโยชน์ แต่กับเป็นการสร้างรายได้ และสามารถนำมาแปรรูปเป็นสินค้าใหม่ที่สร้างรายได้มากกว่าที่คิด

สรุปการระดมสมอง

- เข้าใจ
 - (1) จุดกำเนิดโครงการพัฒนาดอยตุง
 - (2) หลักการทรงงานของสมเด็จพระเจ้า

- เข้าถึง
 - (1) ระบบการทำงานของดอยตุง
- พัฒนา
 - (1) ความยั่งยืน
 - (2) ต่อเนื่อง

คณะสรุปบทเรียนประจำวัน

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2561

ช่วงเช้า

3.7 ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ

3.8 ชมสวนแม่ฟ้าหลวง

ช่วงบ่าย

3.9 ชมหอผืน อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ บรรยายโดย คุณประเสริฐ เทพอินตา

คณะชมหอผืน อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ

3.10 สรุปบทเรียนประจำวัน

- โจทย์: ท่านได้เรียนรู้หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงอะไรบ้าง
 - (1) สร้างโอกาส ให้อาชีพ สร้างรายได้ / การศึกษา
 - (2) เข้าใจ เข้าถึง พัฒนาอย่างยั่งยืน
 - (3) ไม่เบียดเบียน
 - (4) เรียนรู้จากปัญหา
 - (5) พัฒนาจากพื้นฐานที่ตนเองมี
 - (6) การบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่า
 - (7) พัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง
 - (8) แก้ปัญหาเจ็บ จน ไม่รู้ (รากเหง้าของปัญหา)
 - (9) เรียนรู้พัฒนาไม่สิ้นสุด
 - (10) พัฒนาอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน
 - (11) ลงมือทำ
 - (12) สำนักรักบ้านเกิด (รักท้องถิ่น)
 - (13) การสื่อสาร การมีส่วนร่วม
 - (14) อยู่รอด พอเพียง อย่างยั่งยืน
 - (15) มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน
 - (16) ไม่ซ้ำซ้อน เป็นเหตุ เป็นผล
 - (17) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
 - (18) สร้างงาน สร้างคน คนสร้างงาน
 - (19) ทำงานบนข้อมูลจริง
 - (20) ช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเอง
 - (21) ลูกเรียนจากแม่ แม่เรียนจากลูก
 - (22) ปลุกป่าในใจคน (มีจิตสำนึก)
 - (23) มุ่งมั่นในงานที่ทำ
 - (24) เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - (25) รู้จักตนเอง เห็นคุณค่าตัวเอง
 - (26) เริ่มจากตัวเรา
 - (27) พัฒนาความรู้คู่คุณธรรม (คนดี)
 - (28) ประหยัด
 - (29) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - (30) แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ
 - (31) คิดนอกกรอบ

- โจทย์: ปัจจัยความสำเร็จของโครงการพัฒนาตอยตุงมีอะไรบ้าง
- (1) ศึกษาข้อมูล วางแผน ลงมือทำพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- (2) สื่อสารถูกต้องชัดเจน
- (3) ทำด้วยใจ มุ่งมั่นตั้งใจ ความเชื่อมั่น ความศรัทธา
- (4) เข้าถึงปัญหาที่แท้จริง
- (5) กระจายความเสี่ยง
- (6) ทำงานอย่างเป็นระบบ
- (7) พัฒนาศักยภาพของคน (สร้างคน)
- (8) ใส่ใจคุณภาพ
- (9) สืบทอดรุ่น ต่อรุ่น
- (10) การบริหารจัดการที่ดี
- (11) มีเครื่องมือในการทำงาน
- (12) การมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ และเอกชน
- (13) มีเป้าหมายที่ชัดเจน
- (14) สร้างความยั่งยืนให้ชุมชน
- (15) ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- (16) มีความสมดุลย์ในการพัฒนา
- (17) มุ่งองค์ความรู้
- (18) ชาวบ้านได้ประโยชน์อย่างแท้จริง
- (19) ดำเนินถึงภูมิสังคม
- (20) ความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม
- (21) ตรงตามความต้องการของตลาด
- (22) มีผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี (สมเด็จพระเจ้า)
- (23) มีอัตลักษณ์ เป็นของตนเอง
- (24) มีมาตรฐาน
- (25) วัดผลได้

คณะสรุปบทเรียนประจำวัน

3.11 สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และหลักการพัฒนาไปปรับใช้กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน

- โจทย์: ท่านจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และหลักการพัฒนาไปปรับใช้กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างไร
- กระบวนการ: แยกโรงเรียน แต่ละโรงเรียน คิดสิ่งที่จะนำไปปรับใช้ กลับไปแล้วสามารถทำได้เลย โดยกำหนดหัวข้อคือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร โรงเรียนละ 3 กิจกรรม และให้แต่ละโรงเรียนนำเสนอโรงเรียนละ 1 กิจกรรม
- สิ่งที่จะนำไปปรับใช้กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน :

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
1	โรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา	ชื่อกิจกรรม : ใช้อย่างไร ... ให้คุ้มค่า วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทุกคนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียน ครู วิธีดำเนินการ : 1. จัดทำบัญชีทรัพยากรในห้องเรียน 2. บันทึกการใช้ทรัพยากรในห้องเรียน 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการประหยัดทรัพยากร 4. จัดกิจกรรมเสนอวิธีการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนอย่างคุ้มค่า 5. รายงานสรุปผลการใช้ทรัพยากร

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
		ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนและครูได้เรียนรู้วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าร่วมกัน 2. ประหยัดทรัพยากรในโรงเรียน 3. ชุมชนปลอดภัย 4. นักเรียนและครูได้เรียนรู้ทักษะ และประสบการณ์ 5. นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ภูมิใจในตนเอง 6. ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่ มีการสืบทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น 7. ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 8. โรงเรียนได้รับชื่อเสียงมีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ทุกคนในโรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
2	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	ชื่อกิจกรรม : การศึกษา ดังพระปณิธานสมเด็จพระเจ้า “ช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเอง” และส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน วัตถุประสงค์ : เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียน ครู วิธีการ : 1. สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย และความต้องการของตลาด 2. ออกแบบให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 3. วางจำหน่ายในงานเทศกาลสี่แผ่นดิน ตัวชี้วัดความสำเร็จ : จำหน่ายได้ตามเป้า ปี 2561 เป็นเงิน 300,000 บาท ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนและครูได้เรียนรู้ทักษะ และประสบการณ์ 2. นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ภูมิใจในตนเอง 3. ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่ มีการสืบทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น 4. ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 5. โรงเรียนได้รับชื่อเสียงมีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
3	โรงเรียนบ้านป่าช้างนาเงิน	ชื่อกิจกรรม : อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตัวเอง 2. ให้นักเรียนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นตัวเอง 3. สร้างอาชีพ สร้างรายได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของตัวเอง วิธีการ : 1. สำรวจชิ้นงานที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. ระบุชิ้นงานที่ต้องการอนุรักษ์ให้คงอยู่ 3. นำไปบูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอน (ชุมนุม เพิ่มเวลารู้) ตัวชี้วัดความสำเร็จ : นักเรียนมีความภูมิใจ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนได้เรียนรู้ และอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมรายได้ 2. ครูได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปควบคู่กับนักเรียน 3. โรงเรียน /ชุมชน /สังคม - โรงเรียน ส่งเสริมภูมิปัญญาในท้องถิ่นของนักเรียน /ชิ้นงาน - ชุมชน ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง - สังคม ร่วมกันสืบทอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4	โรงเรียนบ้านผาฮี้	ชื่อกิจกรรม : โรงเรียนปลอดขยะ วัตถุประสงค์ : 1. ลดปริมาณขยะในโรงเรียน 2. ให้นักเรียนรู้จักการคัดแยกขยะ ประเภทของขยะ 3. การเพิ่มมูลค่าให้ขยะ เป้าหมาย: ครู บุคลากร และนักเรียนโรงเรียนบ้านผาฮี้ วิธีการ : 1. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของขยะ 2. สอนการคัดแยกขยะ 3. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติการคัดแยกแยกขยะตามชั้นเรียน

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
		ตัวชี้วัดความสำเร็จ : 1. นักเรียนสามารถคัดแยกขยะประเภทขยะได้ 2. จำนวนขยะในโรงเรียนลดปริมาณลง 3. นักเรียนเล็งเห็นคุณค่า ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนรู้และเข้าใจวิธีการคัดแยกขยะ 2. ครู สามารถนำขยะกลับมารีไซเคิล เป็นสื่อการเรียนการสอนได้ (เพิ่มมูลค่า) 3. โรงเรียน ลดปริมาณขยะในโรงเรียนและชุมชน
5	โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 5	ชื่อกิจกรรม : การคัดแยกขยะ วัตถุประสงค์ : ลดปริมาณขยะและสร้างรายได้ กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนชั้นอนุบาล - ป.6 วิธีการ : 1. ประชุมวางแผน 2. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ 3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4. จัดโซนขยะ /แยกขยะ 5. นำขยะไปสร้างรายได้ ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1. ปริมาณขยะลดลง 2. มีรายได้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ 1. ครู ง่ายต่อการดูแลเขตงาน 2. โรงเรียนสะอาด น่าอยู่ เป็นสัดส่วน 3. นักเรียนคัดแยกขยะได้ ชุมชน /สังคม สะอาดน่าอยู่ รมรื่น
6	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8	ชื่อกิจกรรม : ออมทรัพย์ความดี กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนโรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8 จำนวน 119 คน วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
		วิธีการ : 1. ประชุมวางแผนดำเนินการ และชี้แจงวัตถุประสงค์วิธีดำเนินการ 2. จัดทำบันทึกสมุดอรรถประโยชน์ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการ รับ ฝาก ถอน คะแนนความดี 4. ทำคะแนนโดยทำความดี เช่น เก็บขยะ รดน้ำ ทำงานโครงการพระราชดำริ การแต่งกาย ฯลฯ 5. แลกรางวัลจากการสะสมคะแนน ตัวชี้วัดความสำเร็จ: การบันทึกคะแนนความดีจากสมุดการสะสมคะแนนร้อยละ 75 ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนมีจิตสำนึก มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. ครู มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ มีความสุข 3. โรงเรียน /ชุมชน /สังคม ตระหนักถึงการทำความดี
7	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง	ชื่อกิจกรรม : การแก้ไขปัญหาขยะในโรงเรียน วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อลดขยะในโรงเรียน 2. นักเรียนทิ้งขยะให้เป็นที่ กลุ่มเป้าหมาย : ครูและนักเรียน วิธีการ : 1. ครู นักเรียน วางแผนร่วมกัน (นักเรียนแกนนำ) 2. ลงมือทำ มอบหมายงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ / เวลา 3. ติดตามผลการดำเนินงาน 4. สรุปผล สำเร็จ ทำต่อไป สิ่งที่ต้องพัฒนา ตัวชี้วัดความสำเร็จ : 1. ขยะในโรงเรียนลดลง 100% 2. นักเรียนทุกคนทิ้งขยะให้ถูกที่ ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. นักเรียนทุกคนมีจิตสำนึกในการทิ้งขยะ 2. ครู มีความสุข 3. โรงเรียนปลอดขยะ

ที่	โรงเรียน	กิจกรรม
8	โรงเรียน ตชด.ศรีสมวงศ์	ชื่อกิจกรรม : ครูทำให้ดู หนูก็ทำได้ วัตถุประสงค์ : 1.นักเรียนรู้คุณค่าทรัพย์สินของตนเอง 2.นักเรียนรู้จักการประหยัด 3.โรงเรียนปลอดขยะ สะอาด บรรยากาศดี 4.ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่ดี กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนทุกคน วิธีการ : 1.ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ชุมชน โลก นักเรียน 2.ไม่มีถังขยะในห้องเรียน ลดการเกิดขยะจากตัวนักเรียนเอง ตัวชี้วัดความสำเร็จ : 1.ห้องเรียนปลอดขยะ โรงเรียนสะอาด บรรยากาศดี 2.นักเรียนรักในทรัพย์สินของตนเอง ไม่ฉีก ทำลาย 3.ชุมชนลดการทิ้งขยะ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1.นักเรียนประหยัด รู้คุณค่า รักสิ่งแวดล้อม รักโลก รักตัวเอง ชุมชน 2.ครู ภาควิชาที่สร้างผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 3.โรงเรียนสะอาด บรรยากาศดี 4.ชุมชน สิ่งแวดล้อมดี มีน้ำสะอาด ปลอดภัย

คณะสัมนาเชิงปฏิบัติการ การนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และหลักการพัฒนาไปปรับใช้กับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน

4 ผลการประเมินความพึงพอใจและการประเมินด้านการจัดการ

4.2 ผลการประเมินการบริหารจัดการ

- การอำนวยความสะดวก
 - (1) อาหาร เครื่องดื่ม มีความเหมาะสมและเพียงพอ ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.86 จาก 5 คะแนน
 - (2) ที่พักสะอาดและปลอดภัย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.95 จาก 5 คะแนน
- เวลาในการศึกษาดูงาน
 - (1) ระยะเวลาในการศึกษาดูงานมีความเหมาะสม ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.11 จาก 5 คะแนน

4.3 การศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ เพราะเหตุผลใด

- เป็นไปตามความคาดหวัง ในระดับเฉลี่ย 3.64 จาก 4 คะแนน
- เหตุผลที่เป็นไปตามความคาดหวัง ดังนี้
 - (1) วิทยากรให้การสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจง่าย
 - (2) ต้องการรู้จักดอยตุงให้มากขึ้น
 - (3) ได้รับความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น
 - (4) ได้รู้เหตุผลที่จัดทำมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ตลอดจนได้ดูสถานประกอบการจริง
 - (5) ตามความคาดหวังมาก เช่น การได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่ไม่เคยรู้มาก่อนดอยตุงมีกิจการอะไรบ้าง
 - (6) ได้ทราบหลักการทำงานและจะนำหลักต่างๆ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
 - (7) ได้ทราบถึงที่มาและแนวการทำงานของโครงการพัฒนาดอยตุง และหลักการทำงานของสมเด็จย่าอย่างชัดเจน
 - (8) มีการนำเสนอ / กิจกรรมที่ทำให้ทราบถึงหลักการทำงานและหลักการพัฒนาตามพระปณิธานของสมเด็จย่า
 - (9) ได้เรียนรู้ถึงการทรงงาน
 - (10) บางอย่างสิ่งที่เราควรและยังไม่เท่ามาดด้วยตัวเองในวันนี้
 - (11) ได้รู้จักสมเด็จย่าและโครงการมากขึ้น
 - (12) ได้รับความรู้ตามฐานต่างๆ ดีมาก
 - (13) เพราะได้เรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์อย่างมาก
 - (14) ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับดอยตุงมากขึ้นเกิดความรักและเชื่อมั่น จะนำเอาแนวคิดต่างไปใช้ได้จริง
 - (15) ได้เรียนรู้แนวทางการทำงานหลักการตามตำราแม่ฟ้าหลวงที่ชัดเจนขึ้น

- (16) ได้แรงบันดาลใจในการทำงานเพื่อสืบทอดต่อจากสมเด็จพระเจ้าในด้านการให้ความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ เพื่อไปใช้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนต่อไป
- (17) ได้รับทราบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และวิธีการขั้นตอนการทำงานของทุก ๆ แหล่งเรียนรู้ในดอยตุง
- (18) ได้รับความรู้มากกว่าเดิม (3 คน)
- (19) ได้รู้ถึงที่ไปที่มาของโครงการพัฒนาดอยตุง หลักการทรงงานของสมเด็จพระเจ้าและหลักการพัฒนาของสมเด็จพระเจ้า
- (20) สามารถนำหลักการและแนวทางไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวันได้จริง (8 คน)

4.4 ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาดูงาน

- หากท่านมีโอกาสกลับมาดูงานโครงการฯ อีกครั้งท่านอยากให้มีการเพิ่มเติมหรือแก้ไขในเรื่องใด ดังนี้
 - (1) ความสำเร็จต่าง ๆ ในการนำไปใช้กับผู้เรียน
 - (2) การสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ
 - (3) อยากให้ดอยตุงพาไปดูที่อื่นที่ทางมูลนิธิได้ต่อยอดอาจจะเป็น ตจว.หรือ ตปท.
 - (4) การบริหารโครงสร้างของโครงการจะต้องมีฝ่ายงานไหน จัดการเรื่องอะไร ปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการที่พบ และแก้ไขอย่างไร (2 คน)
 - (5) การคัดขยะโดยแยก และเชิญวิทยากรให้ความรู้ เพื่อนำหลักไปใช้ในโรงเรียน
 - (6) ให้มีเวลาเพิ่มมากขึ้น โดยการให้ข้อมูลอย่างละเอียดเพราะเข้าใจง่าย
 - (7) การจัดกิจกรรมให้ตรงกับกลุ่มงานหรือรายวิชาของคุณครูเพื่อการปรับใช้ในการสอน
 - (8) เวลานานเกินไป (2 คน)
 - (9) ให้เพิ่มเวลาในการศึกษาดูงาน (7 คน)
 - (10) พระราชประวัติและโครงการต่าง ๆ ที่สมเด็จพระเจ้าทรงงาน
 - (11) อยากให้ครูได้ร่วมลงมือปฏิบัติด้วย (2 คน)
 - (12) บางกิจกรรมเวลาน้อยเกินไป
 - (13) การเพิ่มเวลาในการสนทนา อภิปรายกับวิทยากรที่ทำงานในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
 - (14) คนขับรถตู้เหมือนไม่ชินทาง
 - (15) แนวทางการพัฒนาการศึกษาเยาวชนบนพื้นที่สูง

- (16) อยากทราบกระบวนการบริหารจัดการคนที่ทำงานในโครงการว่าบริหารจัดการอย่างไร
- (17) การละลายพฤติกรรมครูเพื่อสร้างความรู้จักและคุ้นเคยกันมากขึ้น และเพื่อการทำงานในการติดต่อระหว่างโรงเรียนง่ายขึ้น

● ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- (1) ควรจัดกิจกรรมนำนักเรียนศึกษาดูงาน (2 คน)
- (2) ขอขอบคุณสำหรับสิ่งดีๆ ที่ได้มอบให้ครับ
- (3) มีการผ่อนคลายหลังการอบรม
- (4) ขอขอบคุณมากค่ะ ที่สละเวลามอบความรู้ให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม
- (5) ต้องการนำเสนอต่อหน่วยงานอื่นๆ ให้มากที่สุด ให้คนในชาติไทยได้รู้ให้มากที่สุด
- (6) อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้ทุกปี
- (7) วิทยากร สวย เก่งพูดเพราะ มีความรู้
- (8) อยากชมโครงการให้ครบทุกที่ เช่น ไร่แม่ฟ้าหลวง สวนรุกขชาติ (2 คน)
- (9) อยากให้มีการจัดค่ายสานสัมพันธ์ครูในโครงการบ่อยๆ จะได้รู้จักและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
- (10) ควรลดกิจกรรมในกลางคืนเวลาให้น้อยลง

5 ภาคผนวก

1.1 รายชื่อคณะกรรมการในพื้นที่โครงการพัฒนาตอตุงฯ หลักสูตรเราไม่ลืมสมเด็จพระย่า รุ่นที่ 3

ที่	ชื่อ - นามสกุล	โรงเรียน
1	นางพันธ์ทิภา สร้างช้าง	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
2	นางอัมพร วสันต์	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
3	นายชัชวาลย์ ใจอินทร์	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
4	นางสาวสิริญาดา กิตติรัตนทรัพย์	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
6	นายธนวรรธก์ โชติบุญ	โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง
7	นางสาวปาณิสรา ญาณโชติชนาภัทร	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
8	นายศักดิ์สิทธิ์ เจริญ	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
9	นางสาวจรรยา ดั่งแย้มศรี	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
10	นางสาวสุธิดาพร ไทยเหนือ	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
11	นายสมอน กำลังงาม	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
12	ว่าที่ร้อยตรีธีรวัตร แก้วศิริพันธ์	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
13	นายเอกพงษ์ กาแก้ว	โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน
14	นางวิไลวรรณ สุทธิ	โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 5
15	นางสาวนิภาวรรณ ฝั้นนุด	โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 5
16	นางสาวทิพวรรณ ดอกมะสัง	โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 5
17	นางสาวบุษรินทร์ ปิ่นมณี	โรงเรียนบ้านผาฮี้
18	นางสาวสมพิศ ปิงดอย	โรงเรียนบ้านผาฮี้
19	นายธีรพล หอประสงค์	โรงเรียนบ้านผาฮี้
20	นายขจร สมจิตต์	โรงเรียนบ้านผาฮี้
21	นางปิยวรา โยปัญญา	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
22	นางสาวธมลวรรณ มากปรารค์	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
23	นายปฐวี แสงยาสมุทร	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
24	นายวัชรินทร์ ฤทธิรักษ์	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
25	นายอัศวพงษ์ ปงอ้อคา	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
26	นายวัชรินทร์ บัวอิน	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
27	นายเฉลิมพล แก้วประเสริฐ	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

ที่	ชื่อ - นามสกุล	โรงเรียน
28	นางสาวกุหลาบ เกิดสิน	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
29	นางสาวอรนภา พุทธวรรณ	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
30	นายอนุชิต พรานกวาง	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
31	นางสาวปิยาภรณ์ กิ่งแก้ว	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
32	นางสาวบุษกร อินลังกา	โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
33	นางสาวกนกพรรณ ฉายารัตน์	โรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา
34	นางภาละวี อินนวล	โรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา
35	นางสาวพุมิชาดา อุดร	โรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา
36	ด.ต.บุญวิวัฒน์ จานแก้ว	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
37	ด.ต.สุริยา ตระกูลทรง	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
38	จ.ส.ต.หญิงวาสนา วิเศษเจริญศรี	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
39	ส.ต.อ.ทรรทรานนท์ วิเศษเพิ่มทรัพย์	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
40	ส.ต.อ.ธงชัย เสรีธรรมรัตน์	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
41	น.ส.วรรัตน์ ตระกูลทรง	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
42	น.ส.ชนาภา ดีสวัสดิ์	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
43	นายชัยยา แก้วรากมูข	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
44	Mr.Namtyel	โรงเรียน ตชด.สังวาลย์วิท 8
45	นางสาวลมัยพร พรหมเมตจิต	โรงเรียนตชด.ศรีสมวงศ์

5.2 แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน

แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการศึกษาดูงานต่อไป

คำชี้แจง : ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ข้อมูลคณะดูงาน

ชื่อคณะ : หลักสูตรเราไม่ลืมสมเด็จย่า รุ่นที่ 3 วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 5-6 พฤศจิกายน พ.ศ.2561

การบริหารจัดการ					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. การอำนวยความสะดวก					
(1) อาหาร เครื่องดื่ม มีความเหมาะสมและเพียงพอ					
(2) ที่พักสะอาดและปลอดภัย					
2. ระยะเวลาในการดูงาน					
(1) ระยะเวลาในการศึกษาดูงานมีความเหมาะสม					

การศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐ เป็นตามความคาดหวัง ในระดับ ☐ 1 น้อยที่สุด ☐ 2 น้อย ☐ 3 มาก ☐ 4 มากที่สุด เพราะ

☐ ไม่เป็นตามความคาดหวัง เพราะ

ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาดูงาน

1. หากท่านมีโอกาสกลับมาดูงานโครงการฯ อีกครั้งท่านอยากให้มีการเพิ่มเติมหรือแก้ไขในเรื่องใด

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ
